

BOEK BESPREKING

Proceedings International Otter Colloquium

Meer dan 130 wetenschappers en natuurbehoudskundigen ontmoetten elkaar in september 1989 in het Otter-Zentrum te Hankesbüttel in Duitsland om naar aanleiding van het vijfde internationale ottercolloquium ervaringen en gedachten uit te wisselen. Ondanks de belofte de resultaten van dit vierdaags overleg spoedig in een publicatie te gieten, werd het bijna drie jaar wachten vooraleer dit referentiewerk het daglicht zag, waardoor de actualiteit eens te meer is achterhaald. Niettemin bevat dit werk de meest recente informatie over de biologie, de verspreiding, de bedreigingen en de bescherming van otters over de gehele wereld. We telden 50 bijdragen, waaronder drie vanuit België en Nederland, en meer dan 1.000 literatuurreferenties.

Dirk Criel

Reuther, C. & R. Röcher, (redactie), 1992. Proceedings V. International Otter Colloquium Hankesbüttel 1989 - Habitat/Arbeitsberichte der Aktion Fischotterschutz e.V.. Paperback, geïllustreerd. Prijs: 61 DM. Gruppe Naturschutz, Süendorfallée 1, 3122 Hankesbüttel, Duitsland.

Handbook of British Mammals

Het Handbook of British Mammals is een klassieker in de vakliteratuur over zoogdieren. Met zijn derde editie onderging het een grondige

HABITAT

Arbeitsberichte der
AKTION FISCHOTTERSCHUTZ e.V.

Proceedings
V. International Otter Colloquium
Hankesbüttel 1989

edited by
Claus Reuther and Ralf Röcher

aanpassing, die niet alleen in het grotere formaat, maar meer nog in het tekstdeel tot uiting komt. Alle hoofdstukken zijn aanzienlijk uitgebreid en aangevuld met de laatste wetenschappelijke nieuwigheden. De verspreidingskaartjes zijn eveneens bijgewerkt en uitgebreid met een mondiale verspreidingskaart. Het fotomateriaal heeft men grotendeels behouden, maar een groot aantal verhelderende afbeeldingen is toegevoegd. Handig is dat de literatuurlijst achter het betreffende hoofdstuk is geplaatst. Enkele aanvullende hoofdstukken over uitgestorven en geïntroduceerde soorten evenals over geluidsopnames vervolledigen het geheel. Een beperking is, dat alleen de soorten uit Groot-Brittannië aan de orde komen, alhoewel in de inleidende hoofdstukken dit accent minder sterk wordt gelegd. Met deze bijwerking is het niveau van het boek aanzienlijk opgetrokken.

Dirk Criel

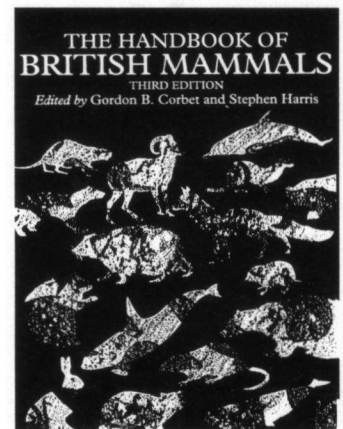
Corbet, G.B. & Harris, S., 1991. The handbook of British Mammals. Blackwell Scientific Publications, Oxford. Hardback, 588 pagina's. Ingebonden: prijs: £ 49,50 (f110; bfr 2000). ISBN 0-632-01691-4.

Otters

In de reeks soortbeschermingsplannen van de IUCN is onlangs een plan voor otters verschenen. Het boekwerkje geeft beknopte informatie over kenmerken, bedreigingen en beschermingsmogelijkheden van alle dertien otter-soorten op aarde. Om de vele bedreigingen het hoofd te bieden bepleit de IUCN een verbod op internationale handel, uitbreiding van het netwerk van beschermde ottergebieden, voorlichting voor overheden en het brede publiek, en de oprichting van otterstations vanwaaruit dieren kunnen worden uitgezet. Het boekje geeft een fraai geïllustreerd overzicht van de biologische bijzonderheden van deze kleine diergroep. Duidelijk wordt gemaakt dat de problemen voor de otters in feite wereldwijd hetzelfde zijn.

Piet van der Reest

IUCN Species survival commission, 1992. Otters. 32 bladzijden met kleurenfoto's. IUCN, Species Survival Commission, World Conservation Centre, 1196 Gland, Zwitserland.

Management procedure for Commercial Whaling

Sedert de oprichting van de Internationale Walviscommissie werden dikwijls vangstquota vastgelegd voor de commerciële walvisvangst, die sterk afweken van de adviezen die door haar wetenschappelijke adviseurs werden gegeven. De mislukking om de walvisvangst aan banden te leggen sleepte lang aan, zelfs nadat er voor het eerst in 1960 en later opnieuw in 1974, gepoogd werd limieten te stellen met het oog op de bescherming van enkele sterk bedreigde walvissoorten. Ondanks het feit dat een meerderheid van de commissieleden voor een beschermingsbeleid was, slaagde men er lange tijd niet in om belangrijke voorstellen door te drukken. Dit boekje verhaalt de historiek van de Walviscommissie en toont ons de oorzaken van de talloze mislukkingen in de hoop dat hieruit lessen kunnen worden getrokken.

Dirk Criel

Holt, S. & C. Carlson, 1991. Implementation of a revised management procedure for commercial whaling. Paperback. Prijs: £ 5.50. IFAW, Tubwell House, New Road, Crowborough, East Sussex TN6 2QH, Groot-Brittannië.

Ratman

'Ratten! Griezels of goed gezelschap. Het tragische verhaal van een onbeantwoorde liefde'. Het is een nogal hoofdrazende titel die we in het voorwoord terugvinden. Toch typeert deze in enkele woorden de hele mens-rat relatie. Er mag inderdaad gesproken worden van een soort haatliefde verhouding tussen beiden. De rat is misschien wel de oudste en trouwste metgezel van de mens en toch poogt deze laatste op alle mogelijke manieren van het gezelschap

van de rat verlost te geraken. De mens zocht daarvoor zijn toevlucht tot de meest uiteenlopende middelen, maar ondanks de niet aflatende vervolging gaat het met de rat in ons land meer dan goed. Het boek behandelt slechts in het kort de biologie van de rat. Centraal staat immers de geschiedenis, met haar vele duistere zijden, van dit vrijgevochten dier. Al deze aspecten van volkskunde en natuurlijke historie worden op een rijtje gezet en verhalen over een leven vol aanpassing van mens en dier.

Dirk Criel

Ervynck, A., V. Meillander & R. Van De Walle, 1991. Ratman: een verhaal van mensen en ratten. Paperback, geïllustreerd. Prijs: 800 bfr (f45,-), 207 pagina's. Museum voor Volkskunde, Kraanlei 65, 9000 Gent (rek.290-0455425-31). ISBN 90-74185-01-0.

Zoogdieren en verkeer

Door het Rijksinstituut voor Natuurbeheer is een literatuurstudie verricht naar de effecten van biotoopversnippering en verstoring door verkeerswegen op zoogdieren in Nederland. Het rapport geeft van 42 zoogdiersoorten een compilatie van gegevens over bescherming, verspreiding in Nederland, habitat, voedsel, home range, berm-gebruik, barrières en technische voorzieningen. De auteurs hebben weinig moeite gedaan om de gegevens voor breder gebruik toegankelijk te maken. Het belang voor het grote publiek is daardoor gering. De systematische overzichten van zoogdiergegevens vormen echter wél een waardevolle gegevensbank voor beleidsmakers en technici. Duidelijk blijkt uit deze studie dat over sommige zoogdieren vrij veel bekend is. Van de meeste soorten ontbreken echter nog cruciale gegevens.

Geconcludeerd wordt dat de kennis over de effecten van versnippering door infrastructuur nog zeer onvolledig is.

Piet van der Reest

Apeldoorn, R. & J. Kalkhoven, 1991. De relatie tussen zoogdieren en infrastructuur; de effecten van habitatfragmentatie en verstoring. Intern rapport 91/22 van het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Leersum.

Animal dispersal

De verplaatsing van individuele dieren uit een populatie van de ene lokatie naar een andere is van groot biologisch belang. Aan de verspreiding zijn zowel voor- als nadelen verbonden. Enerzijds worden genen en "andere" informatie uitgewisseld en weet een populatie zich uit te breiden, anderzijds kunnen op deze wijze ook ziekten worden overgedragen. Welke factoren er ook spelen, de verschuivingen die optreden hebben steeds verstreckende gevolgen voor zowel de populaties die worden vervoege als die die worden achtergelaten. Dit boek is interdisciplinair en verbindt ecologie, sociaal gedrag, populatiegenetica, evolutieleer, dierpsychologie, epidemiologie en natuurbeheer met elkaar. De talrijke hoofdstukken werden door vijftien auteurs uit diverse wetenschappen bijeen geschreven. Allen bouwen ze op het meest recente onderzoek dat met behulp van de modernste technieken werd doorgevoerd. Een boek dat eerder voor de actieve onderzoeker is bestemd dan voor de leek.

Dirk Criel

Stenseth, N & W. Lidicker, 1992. Animal dispersal. Small mammals as a model. Hardback. Prijs: geen prijsopgave. 365 pagina's. Chapman & Hall, London. ISBN 0-412-29330-7.